

Test: Så bra är fem studsare

Det är inte alltid lätt att köpa billigt och bra. Men den här månadens test visar att det går, åtminstone så länge det gäller jaktstudsare. Vi har testat fem studsare i en relativt skonsam prisklass och betygen är genomgående höga.

TEXT & FOTO **ULF LINDROTH**

När marknadsekonomi fungerar som den ska driver den produktutveckling och pressar priser. Ett bra exempel på det är studsare i det jämförelsevis billiga segment som länge dominerades av Tikka T3, men som nu är bredare. En tillverkare som vill hävda sig där måste göra sitt bästa och dessutom hålla igen på priset.

De fem studsare som testats den här månaden påminner om varandra i såväl utseende som pris. Funktionen är också genomgående bra, kanske till och med

mycket bra. Det är i praktiken fem varianter på fina slutstycksgångar och bra trycken i smidiga vapen. Skillnaderna sitter i detaljerna.

Jämförbar precision

Även precisionen är jämförbar över startfältet. Men apropå precision bör man kasta in en brasklapp. Det är oundvikligt att mäta träffbilder i ett sådant här test, men man får inga definitiva svar av att testa ett nytt vapen med tre sorters fabriksammunition, även om man skjuter relativt mycket.

Ett vapen som sköt femskottsserier på fem

centimeter här kan lätt vara kapabelt att skjuta serier med halva den spridningen med en annan ammunition, högre förstoring på kikarsiktet och kanske en lämplig kolvanpassning. Och ett vapen som spred tre centimeter den här gången kan mycket väl halvera det med noggrann handladdning.

Testet genomfördes med runt 450 skott under loppet av en blåsig helg. Vad det faktiskt säger är att vart och ett av de här vapnen lätt skjuter tillräckligt bra för klövviltjakt, även under ett ganska brutalt mängdskytte. Det visar redan den första

poänggränsen på sju centimeter. Den sista gränsen på tre centimeter visar en potential även för bra småviltsprecision.

Jämna prestationer

När krutröken skingrades fanns ett problem. Hur skilja dessa studsare åt? Personligen skulle jag inte tveka en sekund att jaga klövvilt med någon av dem. Behövde jag ett välskjutande småviltsvapen skulle jag våga välja med förbundna ögon och ändå vara ganska säker på att nå i mål med ett lämpligt kikarsikte, ett stabilt benstöd och lite anpassning till skytt och skjutställning.

Har du speciella önskemål kan det faktiskt vara läge att välja utifrån utbudet av tillbehör och eftermarknadsprodukter till respektive vapen. Inte minst kan ett stockbyte i vissa fall göra underverk.

Detta är alltså inte en månad då vi presenterar resultat med stora skillnader. Tvärtom, det är ett av de jämnaste startfält vi någonsin har haft. «

SÅ HAR POÄNGEN SATTS

Alla vapen är cylinderrepeterstudsare med syntetstock. Samtliga har säkring, inte spänntangent. Samtliga har löstagbara magasin och pipor gängade för ljuddämpare, vi testade vapnen utan dämpare. Inget har öppna riktmedel. Grundutförandet är med andra ord ganska lika och vapnen introduceras därför inte med en presentation.

Mått

Piplängd och kolvlängd så som testvapnet levererades. (Kolvlängden kan i regel justeras med mellanlägg eller olika bakkappor.) Kort eller lång låda samt totallängd. Vikt utan kikarfäste eller klackar. Mynningsgånga och räffelstigning. Måtten redovisas, men poängsätts inte. Uppgifterna gäller testvapnen och kan variera beroende på modell eller konfiguration.

Precision

Provskjutning genomfördes på 100 meter, utan ljuddämpare monterad och med gängningens skyddshylsa avskruvad för att minimera risken för vibrationer. Alla kikarsikten utom ett på 10x förstoring (siktet på Bergara hade en maxförstoring på 9x, det var dock ett skarpt sikte som inte upplevdes som begränsning). Totalt sköts cirka 450 skott under testet.

I bänk sköts tre femskottsserier med Norma Alaska 11,7 gram, tre femskottsserier med Lapua Scenar 10,85 gram samt två femskottsserier med Sako Range 8,0 gram. Med Sako Range sköts även två femskottsserier liggande med benstöd. Det senare gjordes för att se om något av vapnen hade problem med benstöd, vilket kan hända om förstocken är för mjuk. Samtliga vapen sköt dock minst lika bra över benstöd.

Om något av vapnen sköt sämre än väntat i något moment fick det kallna, skruvar kontrollerades och sedan gjordes den delen av testet om. Detta gjordes för att minimera risken att ett vapen missgynnades på grund av misstag.

Det är svårt att skjuta fem skott tätt på ren tur. Däremot är det lätt att öppna upp en serie på grund av slarv eller trötthet. Därför poängsattes endast den bästa femskottsserien med varje ammunition.

Att kartlägga ett vapens precisionspotential kan vara ett större jobb, så därför är poänggränserna på det här enkla testet relativt generösa och totalpoängen i momentet måttligt hög. Det är ett plus om ett vapen skjutet bra med varje ammunitionstyp, men det är i praktiken inte nödvändigt. Därför har mest poäng lagts på de två bättre ammunitionstyperna för varje vapen. För den ammunitionstyp som sprider mest med respektive vapen ger en bästa träffbild under sju centimeter **1p**, under fem centimeter **2p**, under tre centimeter **3p**. För de

båda bättre ammunitionstyperna är motsvarande precision i stället värd **4p, 5p** eller **6p**.

Precision maximalt 15 poäng.

Slutstycke och magasin

Testat vid snabbskytte. Ett slutstycke som är lätt att öppna kan få **3p**, en liten öppningsvinkel (runt 60 grader) ger **1p**. En utmärkt slutstycksgång ger **4p**. Magasinet får **2p** om det rymmer tre patroner och **3p** om det rymmer fem. Det kan få ytterligare **1p** om det kan toppmatas på plats i vapnet. Om risken att lossa magasinet av misstag är minimal, men om magasinet samtidigt är mycket lätt att lossa och sätta på plats, ger detta **3p**. Matningen ska fungera både vid beslutsamma och försiktiga omladdningar, problem med detta kan ge upp till **-3p**.

Slutstycke och magasin maximalt 15 poäng.

Tryck och säkring

Trycket ska vara rent och gärna ställbart och poängsätts utifrån detta upp till **5p**. Inget av vapnen har spänntangent. En säkring som är distinkt, tyst och lättanvänd får **3p**. En treläggssäkring som i fullt säkrat läge låser slutstycket, men i nästa läge medger att vapnet plundras säkrat får **1p**. Ett vapen som är lätt att säkra av misstag vid snabbrepetering kan få **-2p**.

Tryck och säkring maximalt 9 poäng.

Stock

De fem stockarna är ganska likartat utformade, väl lämpade för mångsidigt jaktbruk. Detta ger var och en **5p**. Samtliga har också rembygelknoppar som medger benstöd och är dessutom styva nog för att använda sådana, värt **2p**. Redan nämnda poäng ges för att inte överdriva betydelsen av poäng för de detaljskillnader som följer. Även om alla har rekyl-dämpande gummibakkappor är de olika mjuka. De mjukare kan få **2p**. Tillbehör som ger möjlighet att anpassa handgreppen kan ge **2p**. Alla pipor är mer eller mindre friliggande, men är det extra tydligt ger det **1p**. Ställbar kolvkam kan ge **2p**. Minimalt ihåligt ljud ger **1p**.

Stock maximalt 15 poäng.

Vänsterutförande

Redovisas men poängsätts inte.

MAXIMAL TOTALPOÄNG: 54

SVENSK JAKT TESTAR

Bergara B14 Extreme Sporter Gen II

Sauer 100 Classic XT

Browning X-Bolt SF Composite Adjustable

Riktpris	12995 kronor.	13 995 kronor.	16495 kronor.
Mått	Piplängd 46 centimeter, kolvlängd 35 centimeter, kort låda och totallängd 97 centimeter. Vikt 3,1 kilo. Mynningsgånga M14x1. Räffelstigning 1:10".	Piplängd 48 centimeter, kolvlängd 37 centimeter, lång låda och totallängd 102 centimeter. Vikt 3,0 kilo. Mynningsgånga M15x1. Räffelstigning 1:11".	Piplängd 51 centimeter, kolvlängd 35 centimeter, kort låda och totallängd 102 centimeter. Vikt 3,0 kilo. Mynningsgånga M14x1. Räffelstigning 1:12".
Vänsterutförande	Nej.	Nej.	Nej.
Precision	Sako Range 28 millimeter, 6p . Lapua Scenar 32 millimeter, 5p . Norma Alaska 67 millimeter, 1p . 12	Sako Range 27 millimeter, 6p . Lapua Scenar 36 millimeter, 5p . Norma Alaska 38 millimeter, 2p . 13	Sako Range 20 millimeter, 6p . Lapua Scenar 26 millimeter, 6p . Norma Alaska 41 millimeter, 2p . 14
Slutstycke och magasin	Slutstycket var allra lättast att öppna, 3p , men var också det enda med 90 graders öppningsvinkel, 0p . Slutstycksgången är mycket bra, men det är inte omöjligt att få lite "byråldseffekt", 3p . Radmagasin, rymmer tre patroner, kan inte toppmatas, 2p + 0p . I princip omöjligt att lossa av misstag, lite kärvt vid lossande, men lätt att sätta i, 2p . Matade problemfritt och kastade ut hylsorna ordentligt även vid långsam repetering. 10	Slutstycket är relativt lättöppnat, 2p . 60 graders öppningsvinkel, 1p . Slutstycksgången är utmärkt, 4p . Kryssmagasin, rymmer fem patroner, kan toppmatas, 3p + 1p . I princip omöjligt att lossa av misstag, mycket lätt att lossa och sätta i, 3p . Matade problemfritt och kastade ut hylsorna ordentligt även vid långsam repetering. 14	Även om slutstycket är relativt lättöppnat kan det vara marginellt tyngre än övriga, ändå värt 2p . 60 graders öppningsvinkel, 1p . Slutstycksgången är mycket bra, men det är inte omöjligt att få lite "byråldseffekt", 3p . Rullmagasin, rymmer tre patroner, kan inte toppmatas, 2p + 0p . Minimal risk att lossa av misstag, mycket lätt att lossa och sätta i, 3p . Matade problemfritt, kastade ut hylsorna ganska svagt oavsett kraft i repeteringen, det enda vapnet som hade en hylsa som lade sig bak och fram ovanpå nästa patron, hände en gång, -1p . 10
Tryck och säkring	Utmärkt direkttryck, rent och ställbart, 5p . Sidosäkring med distinkta lägen, kan enkelt opereras tyst, 3p . Tvålägessäkring, vapnet kan plundras i säkrat läge. Det är nog inte omöjligt att osäkra av misstag vid repetering, men det hände inte trots provokation. 8	Ett direkttryck som hade varit utmärkt om det inte vore för ett minimalt "knäpp" som märks vid lugna avfyrningar. Ställbart, 4p . Sidosäkring med distinkta lägen, kan enkelt opereras tyst, 3p . Trelägessäkring, 1p . En ofrivillig säkring vid repetering med handskar, -1p . 7	Utmärkt direkttryck, dock inte avsett att justeras av användaren, 4p . Kolvhalssäkring med distinkta lägen, kan enkelt opereras tyst, 3p . Tvålägessäkring, vapnet kan inte plundras i säkrat läge. Ingen risk att osäkra av misstag vid repetering. 7
Stock	Lätt högerskränkt kolv av Monte Carlo-typ, särskilt lämplig för stående och sittande skytte, 5p . Styv förstock med rembygelknopp, 2p . Tjock rekyldämpande gummibakkappa, 2p . Inga alternativa grepp. Tydligt friliggande pipa, 1p . Ingen ställbar kolvkam. Minimalt ihåligt ljud, 1p . 11	Tämligen rak stock med bakkappan nära loppets centrumlinje, bra inte minst för liggande skytte, 5p . Styv förstock med rembygelknopp, 2p . Rekyldämpande gummibakkappa, relativt hård, 1p . Inga alternativa grepp. Tydligt friliggande pipa, 1p . Ingen ställbar kolvkam. Ganska ihåligt ljud. 9	Tämligen rak stock med slank förstock och bakkappa som lutar tydligt framåt och skonar kinden i rekyll, 5p . Styv förstock med rembygelknopp, 2p . Tjock rekyldämpande gummibakkappa, 2p . Inga alternativa grepp. Tydligt friliggande pipa, 1p . Ställbar kolvkam, 2p . Visst ihåligt ljud främst i förstocken. 12
Omdöme	Ett robust vapen med fint flytande snabbrepeteringar trots största öppningsvinkeln. Trivdes inte med Norma Alaska, men sköt i övrigt bra. Snabbaste räffelstigningen kan bli ett plus med kopparkulor. Jämförelsevis kort kolv, cerakotebehandlade metallytor. 41	Ett enkelt, men rakt igenom trevligt vapen med utmärkt funktion. Magasinet är föredömligt bra. Det är värt att notera att kolvlängden är relativt lång även med testets tunnaste bakkappa. 43	Ett påtagligt smidigt vapen med ställbar kolvkam, kolvhalssäkring och god precision. Tappade någon poäng på slutstycket enbart för att resten av startfältet höll en så anmärkningsvärt hög nivå, men repeteringen flöt i praktiken mycket bra. Jämförelsevis kort kolv. 43

Mauser M18 Standard

Tikka T3x Lite Adjustable

Riktpris	13595 kronor med gängad pipa.	16599 kronor i högerutförande. 17699 kronor i vänsterutförande.
Mått	Piplängd 48 centimeter, kolvlängd 36 centimeter, lång låda och totallängd 101 centimeter. Vikt 2,9 kilo. Mynningsgänga M15x1. Räffelstigning 1:11".	Piplängd 51 centimeter, kolvlängd 36 centimeter, lång låda och totallängd 103 centimeter. Vikt 2,9 kilo. Mynningsgänga M14x1. Räffelstigning 1:11".
Vänsterutförande	Nej.	Ja.
Precision	Sako Range 24 millimeter, 6p. Lapua Scenar 17 millimeter, 6p. Norma Alaska 38 millimeter, 2p.	Sako Range 26 millimeter, 6p. Lapua Scenar 26 millimeter, 6p. Norma Alaska 32 millimeter, 2p.
Slutstycke och magasin	Slutstycket är relativt lättöppnat, 2p. 60 graders öppningsvinkel, 1p. Slutstycksgången är utmärkt, 4p. Kryssmagasin, rymmer fem patroner, kan toppmatas, 3p + 1p. I princip omöjligt att lossa av misstag, mycket lätt att lossa och sätta i, 3p. Matade problemfritt och kastade ut hylsorna ordentligt även vid långsam repetering.	Lättöppnad i klass med Bergara, 3p. 60 graders öppningsvinkel, 1p. Slutstycksgången är utmärkt, 4p. Radmagasin, rymmer tre patroner, kan inte toppmatas, 2p + 0p. Svårt, men inte omöjligt att lossa av misstag, mycket lätt att lossa och sätta i, 2p. Matade problemfritt och kastade ut hylsorna ordentligt även vid långsam repetering.
Tryck och säkring	Utmärkt direkttryck, rent och ställbart, 5p. Sidosäkring med distinkta lägen, kan enkelt opereras tyst, 3p. Treläges säkring, 1p. En ofrivillig säkring vid repetering i liggande skytte, -1p.	Utmärkt direkttryck, rent och ställbart, 5p. Sidosäkring med distinkta lägen, kan enkelt opereras tyst, 3p. Tvläges säkring, vapnet kan inte plundras i säkrat läge. Det är nog mycket svårt att osäkra av misstag vid repetering, det hände inte trots provokation.
Stock	Tämligen rak stock med rejält och behagligt pistolgrepp och relativt slank förstock, 5p. Styv förstock med rembygelknopp, 2p. Rekyldämpande gummibakkappa, relativt hård, 1p. Inga alternativa grepp. Tydligt friliggande pipa, 1p. Ingen ställbar kolvkam. Ganska ihåligt ljud.	Standardstock med anpassningsmöjligheter, 5p. Styv förstock med rembygelknopp, 2p. Tjock rekyldämpande gummibakkappa, 2p. Alternativa grepp för båda händerna, 2p. Snålt friliggande pipa. Ställbar kolvkam, 2p. Visst ihåligt ljud främst i kolven.
Omdöme	Ett robust och välskjutande vapen med utmärkt funktion. Få finesser, men alla detaljer är bra. I kolven finns en liten behållare för exempelvis en boresnake, det är fiffigt men minskar samtidigt möjligheterna att passa kolvlängden.	Testvinnare. Utmärkt flyt i repeteringen, utmärkt tryck, bra precision och en stock med stora anpassningsmöjligheter. Magasinet har liten kapacitet, men det finns större att köpa. Finns även som vänstervapen.